

**Uchwała Nr XXXII/263/2021
Rady Miejskiej w Pieńsku
z dnia 28 grudnia 2021 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu dla Miasta i Gminy Pieńsk na lata
2022-2028**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.), oraz art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu dla Miasta i Gminy Pieńsk na lata 2022-2028 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pieńsk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2022 r.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Łukasz Brodziak

Załącznik
do Uchwały Nr XXXII/263/2021
Rady Miejskiej w Pieńsku
z dnia 28 grudnia 2021 roku

**Gminna Strategia Rozwiązywania
Problemów Społecznych
i Przeciwdziałania Wykluczeniu
Społecznemu
dla Miasta i Gminy Pieńsk
na lata 2022-2028**

1. WPROWADZENIE

Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu.

Działania określone w powyższej strategii są zadaniami ogólnospołecznymi i ważnym elementem polityki społecznej Gminy Pieńsk.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu Miasta i Gminy Pieńsk na lata 2022-2028 nakreśla długofalowe działania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one same w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to ważny dokument strategiczny dla każdej jednostki samorządu terytorialnego. Dotyczy niezwykle delikatnej tematyki jaką jest problematyka społeczna. Kiedy występują zjawiska mające wpływ na negatywny odbiór przez ludzi można mówić wówczas o problemach społecznych. Do najczęściej identyfikowanych zaliczyć należy bezrobocie, uzależnienia, niepełnosprawność, ubóstwo itp.

Skala problemów identyfikowanych na płaszczyźnie społecznej zmienia się wraz z rozwojem cywilizacyjnym i zjawiskami jakie wraz z nim się pojawiają. W związku z powyższym do każdego identyfikowanego problemu społecznego oczekiwane jest znalezienie właściwego rozwiązania, środka zaradczego. Jest to nadrzędne zadanie tego dokumentu i temu powinien służyć, aby wskazać to co jest dla danej społeczności problemem oraz ustalić wachlarz adekwatnych i realnych działań zaradczych.

Gmina jako podstawowy element struktury samorządowej jest w sposób bezpośredni zaangażowana w rozwiązywanie problemów społecznych. Pomimo często występującej nierównowagi pomiędzy skalą problemów i potrzebnej pomocy, a dostępnymi w gminie instrumentami wsparcia, bezwzględnie oczekiwane jest stosowne przeciwdziałanie. Mając świadomość, że nie wszystkie problemy są możliwe do rozwiązania, potrzebne jest stworzenie dokumentu pozwalającego na usystematyzowanie identyfikowanej problematyki oraz wskazanie priorytetów działania. Budowa strategii stanowi zatem wyraz dbałości społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom.

Strategia to również jeden z najważniejszych dokumentów uprawniających do ubiegania się o środki finansowe z budżetu państwa oraz funduszy unijnych.

Dokument tego typu znajduje stosowne umocowanie w regulacjach prawnych. Wytyczne i regulacje w tym zakresie znajdują się m.in. w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu m.in. ochrony zdrowia, oświaty, kultury, edukacji i budownictwa socjalnego oraz inne.

Określono zgodność niniejszego dokumentu z innymi programami rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym oraz unijnym.

1. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (jeszcze nie ma nowej)
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021 - 2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030".
3. Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
4. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030
5. Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2014-2020
6. Strategia Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego do roku 2020
7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zgorzeleckiego 2015-2020 (konsultacje nadal trwają nad nową 2021-2027)
8. Strategia Rozwoju Gminy Pieńsk na lata 2021-2025

Punktem wyjścia w każdej strategii jest przeprowadzenie diagnozy. Informacje zawarte w diagnozie mają najczęściej charakter statystyczny. Do weryfikacji prawidłowości przyjętych założeń przyjmuje się przeprowadzenie dodatkowych badań. Przeprowadzenie badania ankietowego najczęściej pozwala na uwypuklenie najbardziej newralgicznych elementów.

W celu przygotowania niniejszego dokumentu zgromadzono materiały o charakterze statystycznym i przeprowadzono badania społeczne.

Dokument zawiera m.in. cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania, które zmierzają do przeciwdziałania i stopniowego zmniejszania zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz polepszania jakości życia mieszkańców.

W strategii prezentowane są dane tabelaryczne statystyczne z zakresu analizowanych problemów społecznych oraz dane zebrane z ankiet wypełnianych przez mieszkańców gminy. Ankiety zostały rozprowadzone w gminie, m.in. trafiły do klientów Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku, interesantów w Urzędzie Miasta i Gminy w Pieńsku, pracowników placówek oświatowych, różnych instytucji, zakładów pracy; aby zwiększyć ich dostępność - zostały umieszczone także na stronie internetowej ośrodka pomocy społecznej oraz urzędu miasta i gminy.

Przeanalizowano łącznie 143 ankiety, a ich wyniki zostały przedstawione i opisane poniżej.

2. ANALIZA ANKIET

W ankiecie wzięło udział 143 osoby, w tym:

kobiet 91

mężczyzn 52

Przedziały wiekowe:

w wieku do 18 lat	2 osoby	1,4 %
w wieku 19-30 lat	26 osób	18,2 %
w wieku 31-50 lat	71 osób	49,6 %
powyżej 50 lat	44 osoby	30,8 %

Wykształcenie:

podstawowe	9 osób	6,2 %
gimnazjalne	4 osoby	2,8 %
zasadnicze zawodowe	24 osoby	16,8 %
średnie	45 osób	31,5 %
policealne	15 osób	10,5 %
wyższe	46 osób	32,2 %

Status zawodowy:

pracownik	99 osób	69,2 %
rolnik	3 osoby	2,1 %
przedsiębiorca	8 osób	5,6 %
uczeń/ student	2 osoby	1,4 %
niepracujący/bezrobotny	31 osób	21,7 %

Drogą elektroniczną wpłynęły 73 ankiety.

1. W pytaniu pierwszym poprosiliśmy o ocenę aktualnych ogólnych warunków życia mieszkańców naszej gminy. 49,6 % badanych określiło warunki jako średnie, a 24,5 % jako dobre.

	Ilość osób	Udział %
Bardzo dobre	2	1,4
Dobre	35	24,5
Średnie	71	49,6
Złe	23	16,10
Nie mam zdania	12	8,4

2. Według naszych mieszkańców najbardziej zagrożeni ubóstwem w gminie są : osoby starsze i samotne - 51,8 % osoby uzyskujące niskie dochody - 41,3 % oraz osoby dotknięte problemem uzależnień – 40,6

Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Osoby bezrobotne	41	28,7
Osoby o niskich dochodach	59	41,3
Osoby z problemem uzależnienia	58	40,6
Rodziny wielodzietne	15	10,5
Osoby starsze i samotne	74	51,8
Osoby chore	47	32,9
Osoby samotnie wychowujące dzieci	14	9,8
Osoby niepełnosprawne	31	21,7
Inne	4	2,8

3. Za najważniejsze problemy społeczne występujące w naszej gminie wskazywano: uzależnienia – 76,9 % , brak dostępu do pomocy specjalistycznej – 34,3 % oraz bezrobocie – 28,7 %

Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Bezrobocie	41	28,7
Uzależnienia	110	76,9
Ubóstwo	23	16,1
Bezradność życiowa	39	27,3
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	23	16,1
Przemoc w rodzinie	30	21,0
Niepełnosprawność	16	11,2
Rozbicia rodzin – wyjazdy zagraniczne	18	12,6
Niewydolność materialna rodziny	12	8,4
Brak dostępu do pomocy specjalistycznej	49	34,3
Niedożywienie dzieci	2	1,4

Inne	5	3,5
------	---	-----

4. Na pytanie, jakie problemy społeczne dotyczą najczęściej osoby starsze ankietowani odpowiedzieli : choroba 63,6 % , samotność 63,6 % , ubóstwo i bieda – 45,5 %
Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Ubóstwo i bieda	65	45,5
Niepełnosprawność	45	31,5
Brak opieki ze strony rodziny	51	35,7
Choroby	91	63,6
Samotność	91	63,6
Niedostosowanie społeczne	14	9,8
Inne - słaba opieka zdrowotna	3	2,1

5. Według 46,1 % badanych oferta pomocy osobom starszym nie jest wystarczająca , a 44,1 % nie miało zdania.

	Ilość osób	Udział %
Tak (jest wystarczająca)	14	9,8
Nie (nie jest wystarczająca)	66	46,1
Trudno powiedzieć	63	44,1

6. W pytaniu szóstym mieszkańcy oceniali skalę problemu uzależnień w gminie. 66,4 % oceniło, że skala problemu jest wysoka.

	Ilość osób	Udział %
Wysoka	95	66,4
Średnia	30	21,0
Niska	4	2,8
Trudno powiedzieć	14	9,8

7. W pytaniu siódmym ankietowani wskazywali przyczyny uzależnień w naszej gminie. Według 63,6 % główną przyczyną uzależnień jest łatwy dostęp do używek oraz 51,8 % wskazało na niezaradność życiową , a 45,5 % na wzorce społeczne.
Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Bezrobocie utrata pracy	37	25,9

Niezaradność życiowa	74	51,8
Konflikt rodzinny	16	11,2
Wzorce społeczne	65	45,5
Łatwy dostęp do używek	91	63,6
Nie mam zdania	12	8,4
Inne	8	5,6

8. Według 46,8 % badanych oferta pomocy osobom i rodzinom z problemem uzależnienia jest niewystarczająca; 44,8 % nie miało zadania.

	Ilość osób	Udział %
Tak (jest wystarczająca)	12	8,4
Nie (nie jest wystarczająca)	67	46,8
Trudno powiedzieć	64	44,8

9. Na pytanie jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin ankietowani wskazali: profilaktyka dzieci i młodzieży – 62,9 %, pomoc psychologiczno-terapeutyczna - 62,9 % oraz szersza oferta zagospodarowania czasu wolnego - 40,6 %. Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Profilaktyka dzieci i młodzieży	90	62,9
Szersza oferta zagospodarowania czasu wolnego	58	40,6
Profilaktyka dorosłych	48	33,6
Pomoc psychologiczno-terapeutyczna	90	62,9
Pomoc prawna	25	17,5
Pomoc medyczna	35	24,5
Inne	6	4,2

10. Na pytanie z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne, ankietowani odpowiedzieli : bariery architektoniczne – 49,0 %, utrudniony dostęp do poradni specjalistycznych – 49,0 % oraz utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych – 43,4%. Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Bariery architektoniczne	70	49,0
utrudniony dostęp do poradni specjalistycznych	70	49,0
utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych	62	43,4
problemy psychologiczne	25	17,5
izolacja	45	31,5
brak akceptacji w środowisku lokalnym/rodzinnym	27	18,9
utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu	37	25,9
Bezrobocie	29	20,3
Inne	2	1,4

11. W pytaniu jedenastym pytaliśmy, czy oferta pomocy osobom niepełnosprawnym w naszej gminie jest wystarczająca; 46,8 % odpowiedziało że nie jest wystarczająca , a 46,8 % wskazała, że trudno powiedzieć.

	Ilość osób	Udział %
Tak (jest wystarczająca)	9	6,4
Nie (nie jest wystarczająca)	67	46,8
Trudno powiedzieć	67	46,8

12. W opinii badanych na temat przemocy, aż 35,7 % określiło, że zna takie przypadki , a 35,7 % słyszało o przypadkach występowania przemocy w rodzinie .

	Ilość osób	Udział %
Znam takie przypadki	51	35,7
Słyszałem o takich przypadkach	51	35,7
Nie znam takich przypadków	17	11,9
Trudno powiedzieć	24	16,7

13. Respondenci oceniali też skalę problemu przemocy w rodzinie. 40,6 % ankietowanych uznało, że skala w/w problemu jest średnia , natomiast 38,4 % nie miało zdania.

	Ilość osób	Udział %
--	------------	----------

Wysoka	20	14,0
Średnia	58	40,6
Niska	10	7,0
Trudno powiedzieć	55	38,4

14. Na pytanie o przyczyny przemocy domowej respondenci odpowiadali wskazując głównie : uzależnienia 91,6 %, wzorce pokoleniowe 44,1 %, bezrobocie 26,6 % . Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Uzależnienie	131	91,6
Ubóstwo	37	25,9
Bezrobocie	38	26,6
Wzorce pokoleniowe	63	44,1
Zazdrość	29	20,3
Choroby	6	4,2
Rozpad rodziny	23	16,1
Bezdomność	6	4,2
Niepełnosprawność	3	2,1
Inne	4	2,8

15. Według 36,4 % ankietowanych oferta pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy jest niewystarczająca, natomiast aż 55,2 % nie miało zadania.

	Ilość osób	Udział %
Tak (jest wystarczająca)	12	8,4
Nie (nie jest wystarczająca)	52	36,4
Trudno powiedzieć	79	55,2

16. Do najbardziej negatywnych zjawisk w gminie odnoszących się do dzieci i młodzieży według opinii badanych zalicza się: zaniedbania wychowawcze – 69,2 %, uzależnienia – 60,1 % oraz przestępczość i chuligaństwo – 60,1 % . Można było zaznaczyć max 3 odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Zaniedbania wychowawcze	99	69,2

Zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena)	19	13,3
Trudności w przystosowaniu młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze	8	5,6
Demoralizacja	58	40,6
Przemoc ze strony rodziców	15	10,5
Przestępczość i chuligaństwo	86	60,1
Uzależnienia	86	60,1
Inne	2	1,4

17. W pytaniu siedemnastym zapytano ankietowanych w jakim stopniu są zadowoleni z następujących warunków życia w mieście, respondenci wskazali jak w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Bardzo niezadowolony(a)	Niezadowolony(a)	Niezadowolony(a)	Zadowolony(a)	Bardzo zadowolony(a)
	liczba osób	liczba osób	liczba osób	liczba osób	liczba osób
Organizacja czasu wolnego	25	61	39	18	0
Dostęp do Internetu	6	22	22	83	10
Dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie	13	27	32	65	6
Dostęp do oferty kulturalnej	13	25	36	61	8
Organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy	19	34	43	44	3
Poziom opieki społecznej	15	22	48	49	9
Dostęp do opieki zdrowotnej	71	48	9	15	0
Bezpieczeństwo publiczne	38	68	24	13	0
Warunki mieszkaniowe	18	32	53	35	5
Oferta edukacyjna szkół	8	30	42	56	7
Dostępność przedszkoli	18	23	37	61	4
Udział mieszkańców w życiu publicznym	17	40	65	21	0

18. Na pytanie, jakie należałoby podjąć działania w celu poprawy warunków życia mieszkańców naszej gminy, uzyskaliśmy następujące odpowiedzi.

	Ilość osób	Udział %
Przeciwdziałanie społecznej bierności	74	51,8
Kierowanie działań na aktywizację zawodową	40	28,0
Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, uzależnionych itp.	57	39,9
Wzmocnienie pomocy niematerialnej (doradztwo, pomoc psychologiczna, prawna itp.)	77	53,9
Działania w zakresie bezpieczeństwa	79	55,2
Inne	10	7,0

Każdy mieszkaniec gminy Pieńsk ma prawo mieć swoje zdanie i oceniać występujące problemy społeczne według własnego uznania. Cieszy fakt, że tylko 23 osoby spośród 143 ankietowanych (16,1 % badanych) określa warunki życia mieszkańców naszej gminy jako złe.

Głównymi problemami społecznymi okazały się według respondentów: uzależnienia, brak dostępu do pomocy specjalistów oraz bezrobocie, czyli sprawy od lat będące bolączką społeczeństwa w całym kraju. Ogólnie zaskakuje duża liczba odpowiedzi „Trudno powiedzieć”, co można interpretować różnorodnie: badani nie wysilali się i wypełniali ankietę bez namysłu lub nie wiedzą (nie interesują się) tym, co dzieje się w naszym mieście i gminie, są obojętni na problemy sąsiadów, znajomych, zamykają się w swoich czterech kątach, bo tak wygodnie, bo najlepiej „nic nie widzieć, nic nie słyszeć”.

Ankietowani wskazywali jako negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży głównie: zaniedbania wychowawcze, uzależnienia oraz przestępczość i chuligaństwo.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Pieńsk leży w zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie zgorzeleckim. Jest gminą nadgraniczną – jej granicą zachodnią jest linia graniczna Polska-Niemcy wyznaczona przez Nysę Łużycką. Od północy przylega gmina Przewóz, od wschodu gmina Węgliniec, Nowogrodziec i Lubań, a od południa gmina Zgorzelec.

Przez tereny gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne – droga krajowa nr 4 Zgorzelec-Wrocław, droga wojewódzka nr 351 Zgorzelec – Zielona Góra, droga wojewódzka nr 353 (łącząca drogę krajową nr 4 z drogą nr 351), linia kolejowa E 30 należąca do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego łączącego Niemcy, Polskę i Ukrainę.

W skład gminy wchodzi 8 sołectw: Stojanów, Bielawa Dolna, Lasów, Żarka n/Nysą, Żarki Średnie, Dłużyna Dolna, Dłużyna Górna, Bielawa Górna i Strzelno.

Potencjał demograficzny i zmiany zachodzące w liczebności społeczeństwa, jak i struktura wiekowa wpływają na zmianę procesów w sferze społeczno – gospodarczej. Demografia ma kluczowe znaczenie w kształtowaniu w/w zjawisk, dlatego warto przeanalizować dane statystyczne dotyczące naszej gminy.

	2016	2017	2018	2019	2020
LUDNOŚĆ OGÓŁEM	9 006	8 943	8 837	8828	8718
KOBIETY					
0-17	770	758	772	771	770
18-59	2681	2645	2561	2543	2475
60 i powyżej	1138	1161	1188	1204	1211
MĘŻCZYŹNI					
0-17	828	809	802	800	795
18-64	3115	3069	2978	2941	2910
65 i powyżej	474	501	536	569	557
W TYM: MIASTO	5706	5648	5 587	5 596	5 508
W TYM: GMINA	3300	3295	3250	3232	3210

Z danych statystycznych z ostatnich 5 lat wynika, że liczba mieszkańców gminy przejawia tendencję spadkową. Liczba ogółem kobiet i mężczyzn jest porównywalna, natomiast bardzo wyraźnie widać różnicę w przedziale wieku 60-65 lat i powyżej – więcej jest kobiet niż mężczyzn.

	2016	2017	2018	2019	2020
URODZENIA OGÓŁEM	94	105	62	76	67
ZGONY OGÓŁEM	110	110	125	130	129

W statystyce dotyczącej urodzeń i zgonów ewidentnie utrzymuje się tendencja: więcej zgonów niż urodzeń.

MIGRACJA	2016	2017	2018	2019	2020
MIASTO PIEŃSK	5 706	5 648	5 587	5 596	5 508
TEREN WIEJSKI	3 300	3 295	3 250	3 232	3 210

Podobnie kształtuje się migracja: statystycznie w ciągu ostatnich pięciu lat więcej osób opuściło Pieńsk aniżeli przybyło nowych mieszkańców.

Generalnie zauważalny jest spadek liczby dzieci i młodzieży, co wiąże się z mniejszą dzietnością. Analizując sytuację demograficzną warto przyrzeć się danym statystycznym w zakresie oświaty, tj. liczby dzieci i młodzieży uczącej się w naszych placówkach oświatowych.

Placówka oświatowa – liczba dzieci	2016	2017	2018	2019	2020
Przedszkole Publiczne Nr 1 w Pieńsku	141	125	137	148	104
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej Nr 1 w Pieńsku	-	-	-	28	46
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej Nr 2 w Pieńsku	-	-	-	39	83

Placówka oświatowa – liczba dzieci	2016	2017	2018	2019	2020
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Dłużynie Dolnej	-	-	-	13	16
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pieńsku	424	438	423	339	299
Gimnazjum/ Szkoła Podstawowa Nr 2 w Pieńsku	188	174	198	141	156
Szkoła Podstawowa w Dłużynie Dolnej	109	108	98	81	88
OGÓŁEM:	862	845	856	789	792

4. CELE STRATEGICZNE

CEL STRATEGICZNY 1

Wieloaspektowe wsparcie osób i rodzin wykluczonych społecznie

Cele operacyjne

1. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin poprzez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych.
3. Integrowanie działań w gminie na rzecz osób wykluczonych, rodzin i dzieci poprzez współpracę różnych podmiotów, organizacji pozarządowych i innych
4. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy oraz prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przemocy
5. Zapobieganie i minimalizowanie zjawiska wyłudzeń poprzez min. ostrzeganie przed oszustami

Działania:

1. Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do różnych form wspierających rodzinę.
2. Udzielanie pomocy finansowej wynikającej z systemu pomocy społecznej
3. Udzielanie pomocy w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkole oraz osób dorosłych
4. Wypłacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, zasiłków szkolnych, stypendium, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych i innych
5. Systematyczna praca socjalna z rodziną
6. Budowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodziny m.in. poprzez rozwój asystentury rodzinnej, kampanie społeczne, imprezy, pikniki, programy sportowo- rekreacyjne itp.
7. Wspieranie działań integracyjnych na rzecz osób wykluczonych społecznie, rodzin oraz dzieci
8. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy

• POMOC SPOŁECZNA

Podstawowym zadaniem polityki społecznej i pomocy społecznej rozumianej jako jedno z narzędzi polityki społecznej, jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia elementarnych potrzeb i umożliwienia życia w warunkach zapewniających poszanowanie godności człowieka. Warto podkreślić, że potrzeby zgłaszane przez osoby i rodziny, które są klientami systemu pomocy społecznej, powinny być uwzględniane, jeśli są kompatybilne z celami i wpisują się w możliwości pomocy społecznej. Pomoc społeczna powinna działać prewencyjnie i profilaktycznie, łagodząc i zapobiegając trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie właściwych działań, których efektem ma być usamodzielnienie się klientów pomocy społecznej oraz ich późniejsza integracja ze społeczeństwem. Istotne jest przy tym, aby

beneficjenci pomocy społecznej aktywnie współdziałali w rozwiązywaniu swoich problemów i wyjściu z sytuacji problemowej.

Dane statystyczne z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku

Ustawa o pomocy społecznej określa przesłanki, które uprawniają do korzystania z systemu pomocy społecznej, zostały bowiem wskazane przyczyny przyznania pomocy. Art. 7 wyżej wspomnianej ustawy określa w formie katalogu zamkniętego problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń.

Główne przyczyny udzielenia pomocy	2016	2017	2018	2019	2020
Ubóstwo	124	111	67	59	55
Bezrobocie	176	157	115	96	95
Niepełnosprawność	68	73	70	61	55
Długotrwała choroba	60	74	62	33	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	40	41	26	33	39
Zwolnienie z zakładu karnego	8	6	1	2	1
Bezdomność	20	16	12	8	5

Warto zaznaczyć, że w większości osób i rodzin nie występuje jedna przyczyna udzielenia pomocy, na ogół jest kilka i są ściśle ze sobą powiązane. Czasami trudno wskazać, która jest najważniejsza. Na pierwsze miejsce wysuwa się problem bezrobocia, następnie ubóstwa i niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby.

Oprócz typowej pomocy finansowej, pracownicy ośrodka udzielają także wsparcia w postaci pracy socjalnej, która jest świadczona w celu rozwinięcia oraz wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej klientów. Udzielane są również wszelkiego typu porady prawne, psychologiczne i rodzinne na bazie istniejących przepisów z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego itp.

Rodzaje pomocy finansowej

Formy pomocy – liczba rodzin	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłki okresowe	320	270	172	190	156
Zasiłki celowe	337	224	215	189	195
Zasiłki stałe	69	77	81	64	58
Zasiłki celowe specjalne liczba rodzin	13	26	18	18	18

Na przestrzeni ostatnich lat widoczny jest spadek osób/rodzin korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej. Zasiłki celowe specjalne, w zależności od zaistniałych sytuacji w poszczególnych latach układały się zawsze bardzo różnie, nie można w tym przypadku mówić o tendencjach spadkowych czy wzrostowych.

Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" funkcjonuje na podstawie uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie

dożywiania" na lata 2014-2020.

Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie: wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Gmina realizuje Program na podstawie porozumienia zawartego z wojewodą, przy pomocy ośrodka pomocy społecznej.

Dane statystyczne MGOPS w Pieńsku – liczba dzieci i młodzieży, którzy korzystali z programu dożywiania

	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa nr 1 w Pieńsku	64	60	31	43	33
Gimnazjum w Pieńsku	20	18	16	16	17
Przedszkole Publiczne nr 1 w Pieńsku	21	11	10	9	8
Szkoła Podstawowa w Dłużynie Dolnej	9	0	0	0	0
Inne placówki	14	14	12	11	8
RAZEM	128	103	69	79	66

Ponadto Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 objęliśmy naszych mieszkańców wsparciem w postaci artykułów żywnościowych.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość osób i rodzin objęta pomocą w formie produktów żywnościowych	470	420	350	350	330

Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

Liczba osób składających wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych maleje z roku na rok, obserwujemy tendencję spadkową od wielu lat. Wszystkie rodzaje tzw. zasiłków opiekuńczych utrzymują się raczej na tym samym poziomie.

Liczba wniosków	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek rodzinny + dodatki	269	321	320	219	236
Zasiłek pielęgnacyjny	260	258	259	252	239

Świadczenie pielęgnacyjne	38	30	32	34	37
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka , „becikowe”	76	78	43	42	43
Fundusz Alimentacyjny	105	101	91	83	80

- **PRZEMOC**

Ważnym programem w zakresie przeciwdziałania przemocy jest Gminny Program Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który obejmuje m.in. systematycznie zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, organizowanie akcji informacyjno-edukacyjnych oraz dystrybucję materiałów informacyjnych i profilaktycznych.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Pieńsku

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	5	5	5
Liczba utworzonych Grup Roboczych i ilość spotkań	27 120	18 150	19 80	12 101	20 125
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart , w tym przez:	27	20	16	18	20
1. policję	23	17	12	17	19
2. ośrodek pomocy społecznej	3	2	4	0	1
3. placówki oświatowe	0	1	0	1	0
4. służbę zdrowia	0	2	0	0	0
5. gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0	0	0

Akcje profilaktyczne przeprowadzane przez Zespół Interdyscyplinarny

	Rodzaj akcji
2017	W ramach działań profilaktycznych przeprowadzono konkurs plastyczny pt. „Przemoc oczami dzieci”. Konkurs ogłoszony był dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum z terenu miasta i gminy Pieńsk.
2018	W ramach działań profilaktycznych zorganizowano piknik „Alternatywa dla Przemocy” przy współpracy: EuRegioKom w Pieńsku, MGOPS w Pieńsku, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pieńsku i Stowarzyszenia Promocji Kultury Ziemi Pieńskiej Impreza odbyła się na deptaku przy Domu Kultury w Pieńsku, rozpoczęła się występami dzieci ze szkół podstawowych i przedszkola. Najmłodsze dzieci śpiewały tańczyły, zaś młodzież przedstawiała teatryki profilaktyczne, które poruszały problem przemocy i agresji. Można było uzyskać informacje o instytucjach i osobach udzielających specjalistycznej pomocy zarówno osobom doświadczającym przemocy, jak i osobom wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. W trakcie trwania pikniku rozdano 250

	silikonowych opasek „Przemocy Mówię Nie”Festyn zakończony został Biegiem Ulicznym o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Pieńsk.
2019	W ramach realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie ogłoszono konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych na terenie miasta i gminy Pieńsk pt. „Przemoc widziana oczami dziecka”.
2020	W ramach realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakupiono 50 szt. toreb bawełnianych z nadrukiem „STOP PRZEMOCY # nie bądź obojętny”, które były rozdysponowane wśród mieszkańców gminy.

Z perspektywy czasu można ocenić, że powołanie w 2011 roku Zespołu Interdyscyplinarnego pozwoliło na kompleksowe, wieloaspektowe udzielanie pomocy rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie, wzajemne uczenie się, dzielenie wiedzą i doświadczeniami oraz lepszą koordynację działań służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dużym plusem jest to, że członkowie zespołu reprezentują różne instytucje, posiadają sporą wiedzę i doświadczenie; cieszy sprawna komunikacja i przepływ informacji oraz skoordynowane działanie.

• WSPIERANIE RODZINY

W gminie Pieńsk przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny, którego głównym celem jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo- wychowawczych w gminie Pieńsk.

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku, który m.in. realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W związku z powyższym została wprowadzona instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym czy ekonomicznym.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny	17	16	17	16	19
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta w celu powrotu dzieci do rodziny	4	5	4	2	5
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta zagrożonych odebraniem dzieci	13	11	13	14	14
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem	7	4	6	4	4

• OSZUSTWA I WYŁUDZENIA FINANSOWE

Od kilku lat narasta problem osób, które utraciły możliwość wywiązania się z obowiązku spłacania rat zaciągniętego kredytu lub pożyczki bankowej. Liczba tych osób prawdopodobnie w przyszłości ulegnie zwiększeniu i być może będą wymagać udzielenia różnego rodzaju wsparcia, w tym wsparcia w formie świadczeń pomocy społecznej.

Nadmierne zadłużenie może być poważnym problemem społecznym, rodzącym zapotrzebowanie na pomoc społeczną. Nierespektowanie w działalności gospodarczej i polityce kredytowej opartej na wolnym rynku, ale także w polityce społecznej zasad etycznych mści się na najsłabszych, czyli na tych, którzy wzięli kredyt lub pożyczkę. W praktyce działalności

banków i innych instytucji nie zawsze mamy do czynienia z działalnością etyczną, co powoduje, że istnieje ryzyko wzrostu osób nie tylko mogących spłacić zobowiązań, ale rośnie liczba osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej.

Często ludzie dają się nabierać nie tylko dlatego, że nie przeczytali umowy i nie zrozumieli jej warunków. Bank i firmy ubezpieczeniowe wykorzystują ich łatwowierność, a oszuści - zaufanie do znanych firm. Pod pretekstem zmiany warunków umowy na lepszą jednym podpisem zmuszają do wypowiedzenia umowy z dotychczasowym dostawcą i podpisania jej z konkurencyjnym operatorem (telefon, energia), co wiąże się potem m.in. z wyższymi opłatami itd.

Wskazane jest udzielenie stosownego wsparcia osobom, które popadły w pętlę zadłużenia lub zagrożonym tym zjawiskiem, głównie poprzez ostrzeganie i informowanie o skutkach często nieprzemysłanych decyzji.

Łatwowierność osób, zwłaszcza seniorów wykorzystują też pospolici przestępcy. Raz po raz głośno jest o zmasowanych próbach wyłudzenia danych np. logowania do banku poprzez fałszywe maile czy smsy albo usiłowaniu wyłudzenia pieniędzy – zwłaszcza od osób starszych – metodą na wnuczka czy policjanta.

Przykładem często stosowanych oszustw są też nieuczciwe praktyki handlowe ze strony firm i naciągaczy, darmowe badania i prezentacje, gdzie osoby namawiane są do zakupu różnych rzeczy za cenę znacznie wyższą od rzeczywistej wartości. W ostatnim czasie oszuści korzystają z sms-ów, wysyłając np. ofertę pomocy przy składaniu wniosków o tzw. czternastą emeryturę, ofertę „nocnej lokaty”, konieczności zapłacenia podatku itp. itd.

Wydawać by się mogło, że wszyscy słyszeli już o takich metodach wyłudzenia danych czy pieniędzy jak fałszywe smsy czy maile z odnośnikami np. do logowania do banku, o metodach oszustw na wnuczka, policjanta, fałszywych zbiórkach charytatywnych, „atrakcyjnych” ofertach pomocy w odebraniu przesyłki z zagranicy z obietnicą wielkich korzyści. A jednak regularnie słyszy się o kolejnych oszukanych, a ofiarami padają młodszy, starsi czy też osoby publiczne.

Dlatego tak ważna jest edukacja, informacja, uczulanie na coraz to nowe, ale też dobrze już znane wydawałoby się metody oszustwa. Ograniczone zaufanie i stała czujność to najlepsza ochrona przed oszustwem.

Dane z Komisariatu Policji w Pieńsku

Interwencje Policji	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zgłoszonych zdarzeń dotyczących wyłudzeń i oszustw finansowych na Policję	50	8	11	11	50
Liczba osób i rodzin poinformowanych o zagrożeniach związanych z zaciąganiem długów i oszustwami finansowymi	7	7	20	23	27

Jak wynika ze statystyk Komisariatu Policji w Pieńsku wzrosła znacząco liczba zgłoszeń dotyczących zdarzeń związanych z wyłudzeniami i oszustwami finansowymi.

• BEZROBOCIE

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci: dezintegracji rodziny, zmniejszenia siły wsparcia

emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny, zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wywołują zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań.

Często bezrobocie jest zjawiskiem wielopokoleniowym. Obniżenie standardu życia bezrobotnych rodziców jest przyczyną obniżenia poziomu wykształcenia dzieci, co w przyszłości może być przyczyną bezrobocia młodych.

Dane statystyczne dotyczące mieszkańców miasta i gminy Pieńsk

Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Zgorzelecu	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób ogółem, w tym:	306	228	200	210	234
a/ kobiety	180	126	108	106	115
b/ mężczyźni	126	102	92	104	119
Bezrobotni z prawem do zasiłku	33	21	25	28	40

Jak wynika z powyższych danych liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelecu utrzymuje się w ostatnich czterech latach w granicach 200-230 osób.

CEL STRATEGICZNY 2

Tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym godne uczestnictwo w życiu społecznym

Cele operacyjne

1. Integracja osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.
2. Wieloaspektowa pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno- społecznym.

Działania

1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
2. Praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Inicjowanie działań na rzecz rozwoju usług adresowanych do osób niepełnosprawnych.
5. Rewitalizacja przestrzeni użyteczności publicznej celem lepszego dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych.
6. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych definiuje osoby niepełnosprawne jako osoby, których stan faktyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

W przypadku osób niepełnosprawnych szczególnych wysiłków wymaga ich rehabilitacja społeczna i zawodowa, tj. m.in.: promocja dostępu osób niepełnosprawnych do zatrudnienia oraz budowa szerokiego systemu wsparcia. Wspomniane działania stwarzają możliwość integracji tej grupy osób z pozostałą częścią społeczeństwa. Jednocześnie nadal powinny być konsekwentnie likwidowane bariery architektoniczne, komunikacyjne oraz transportowe, utrudniające osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

Osoby niepełnosprawne nie są objęte bieżącą statystyką i dlatego precyzyjne ustalenie liczby takich osób w gminie, powiecie czy nawet kraju nie jest możliwe.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds Orzekania o Niepełnosprawności w Zgorzelcu:

	2016	2017	2018	2019	2020
Wydane orzeczenia o niepełnosprawności	1911	1533	1611	1186	1378

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku wypłacane są zasiłki pielęgnacyjne osobom powyżej 16 roku życia z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności nie są uprawnione do pobierania tego świadczenia) i zasiłki pielęgnacyjne na dzieci do 16 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością oraz dla osób powyżej 75 roku życia, które nie pobierają z racji wieku dodatków pielęgnacyjnych w innych instytucjach.

	2016	2017	2018	2019	2020
Osoby do 16 roku życia	45	42	63	58	47
Osoby powyżej 16 roku życia – znaczny stopień niepełnosprawność	102	103	89	96	120
Osoby powyżej 16 roku życia – umiarkowany stopień niepełnosprawności	67	69	66	64	76
Osoby bez orzeczeń, powyżej 75 roku życia	2	2	3	1	1

CEL STRATEGICZNY 3

Poprawa warunków życia i utrzymywanie jak najdłużej w dobrej kondycji psychofizycznej osób starszych.

Cele operacyjne

1. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu osób starszych
2. Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych

Działania

1. Udzielenie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.
2. Udzielenie seniorom wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej.
3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem.

4. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych np. pomocy sąsiedzkiej.
5. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych.
6. Realizacja programów/projektów aktywizujących seniorów.
7. Organizowanie szkoleń dla mieszkańców gminy dot. sprawowania opieki nad osobami starszymi.

Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią znaczną część naszego społeczeństwa, która właśnie ze względu na wiek oraz stan zdrowia ma ograniczone możliwości podejmowania aktywnych działań prowadzących do poprawy ich sytuacji. Pojawiają się trudności z wykonywaniem podstawowych czynności w związku z ograniczeniem sprawności fizycznej, psychicznej, pojawiającymi się chorobami i dysfunkcjami.

Zatem populacja ta wymaga pomocy osób trzecich – często instytucjonalnej w ramach zadań pomocy społecznej.

Często osoby starsze gospodarują samotnie. Nawet jeżeli zamieszkują wspólnie z rodziną to następujące zmiany w funkcjach rodziny, np. podejmowanie pracy przez kobiety, wydłużający się ten czas pracy, praca w soboty i niedziele, praca poza granicami kraju powodują, że rodzina nie jest w stanie zapewnić osobom starszym opieki w wymaganym zakresie.

Osoby starsze nie zawsze mogą liczyć na pomoc rodziny – często, gdy mieszkają razem z dziećmi, to właśnie ich świadczenia emerytalne stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodziny.

Zauważa się niewielki spadek ludności ogółem w naszej gminie, ale z niewielkim wzrostem liczby osób starszych, którzy stanowią coraz większy odsetek w stosunku do wszystkich mieszkańców.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców ogółem:	9 006	8 943	8 837	8828	8 718
Osoby w wieku poprodukcyjnym w gminie Pieńsk	1 612, tj. 17,8 % ogółu	1 662, tj. 18,6% ogółu	1 724, tj. 19,5 % ogółu	1 773 tj. 20,1% ogółu	1 768 tj. 20,3% ogółu

Wraz z wiekiem wzrasta liczba osób o ograniczonej sprawności. W działaniach dla tej grupy ważne są zarówno kwestie właściwej opieki - wystandaryzowane usługi opiekuńcze, jak i formy aktywizacji, tj. możliwość spotkań, aktywności ruchowej i kulturalnej.

MGOPS w Pieńsku realizuje zadanie pod nazwą : organizowanie i realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Pomoc kierowana jest do osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	16	18	27	19	16

Osoby, które wymagają już całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy kierowane są do domu pomocy społecznej.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób przebywających w DPS	10	11	15	16	17

Szkolenie dla mieszkańców Gminy

MGOPS w Pieńsku we współpracy z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej we Wrocławiu organizował dla mieszkańców gminy Pieńsk darmowe szkolenie pn. „Jak opiekować się osobą starszą w domu – aspekty praktyczne”. W szkoleniu w 2017 r. uczestniczyło 20 osób, a w 2018 r. uczestniczyło 18 osób. W 2020 r. zaplanowane szkolenie nie odbyło się ze względu na epidemię, w 2021 r. w szkoleniu uczestniczyło 15 osób. Każdy uczestnik otrzymał materiały szkoleniowe i certyfikat ukończenia szkolenia.

W gminie Pieńsk w ostatnich 5 latach funkcjonowały m.in.: Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policjnych Koło w Pieńsku, Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Miejsko-Gminne w Pieńsku, Stowarzyszenie „Bawmy się razem”, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Aster”, Koło Emerytów i Rencistów.

CEL STRATEGICZNY 4

Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia.

Cele operacyjne:

1. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień.
2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień i zdrowego stylu życia.

Działania:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych oraz upowszechnianie wiedzy związanej z uzależnieniami oraz zdrowym stylem życia.
2. Realizacja programów/projektów na rzecz wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i promowania zdrowego stylu życia.
3. Podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień.

Zjawisko uzależnień

Alkoholizm, narkomania i inne uzależnienia w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w uzależnienia można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane, jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

By skutecznie przeciwdziałać problemom uzależnień oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na społeczeństwo, konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i ich rozwiązywaniem oraz integracją społeczną osób nimi dotkniętych.

W przypadku gminy działania te wyznaczone są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii a ich inicjowanie należy do samorządu lokalnego. Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom w gminie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje działalność profilaktyczną oraz prowadzi postępowanie wobec osób nadużywających alkoholu.

Dane statystyczne z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pieńsku

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba posiedzeń GKRPA	6	7	6	6	4
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	17	23	35	41	21
Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno- motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	29	35	38	72	45
Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	13	15	28	9	12
Ogólna liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA	51	42	48	31	45
Zlecenia przeprowadzenia badań przez biegłych sądowych oraz wniosków do sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	18	14	16	12	12
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	0	0	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych dot. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży	4	10	4	9	5

Dane dotyczące porad w Punkcie Pomocy Rodzinie w Pieńsku

Punkt Pomocy Rodzinie świadczył specjalistyczną pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji z różnymi problemami. Obejmował działania terapeutyczne, edukacyjne i wspierające w sytuacjach kryzysowych. Spotkania odbywały się 3 razy w miesiącu w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pieńsku.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin i osób objętych poradnictwem specjalistycznym w tym : osób z problemami alkoholowymi oraz członkowie ich rodzin, dorośli członkowie rodzin z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni i DDA), osoby doznające przemocy w rodzinie, osoby stosujące	38	41	128	135	107

przemoc.					
----------	--	--	--	--	--

Z doświadczenia wynika, że osoby bezpośrednio dotknięte problemem alkoholowym i osoby stosujące przemoc nie są zainteresowane uzyskaniem pomocy i wsparcia, najczęściej bagatelizują problem albo nie przyznają się do niego. Natomiast najbliższe otoczenie, członkowie rodzin oczekują wsparcia i chętnie korzystają z oferowanych form pomocy.

Działania profilaktyczne

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba programów profilaktyczno – edukacyjnych i ilość uczestników.	22 863	17 697	18 837	17 701	16 693
Liczba kampanii dot. uzależnień i przemocy i ilość uczestników.	1 187	2 200	1 250	1 400	0 0
Liczba działań wspierających środowiska, organizacje i stowarzyszenia zajmujących się problemami uzależnień.	1	11	7	5	4
Liczba akcji promujących zdrowy styl życia i ilość uczestników	15 1022	12 872	18 1126	12 372	14 830

Profilaktyka jest ważnym elementem w działaniach mających na celu zmniejszenie zagrożeń występowania zjawiska przemocy, alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień czy negatywnych zdarzeń.

W ramach działań profilaktycznych zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych rozpracowane były broszurki i ulotki m.in. o alkoholizmie, przemocy oraz o tematyce dot. zdrowego żywienia („Bulimia”, „Anoreksja”, „Energy Drink nie doda Ci skrzydeł. Powiedz stop”, „Jesteś tym co jesz”), dot. uzależnień innych niż alkohol i narkotyki („Uzależnienie od komputera”, „Wyłoguj się z bezsensownej facebookmanii”, „Dopalacze zabierają życie. Nie daj się oszukać”) oraz dot. problemów w rodzinie („Komunikacja w rodzinie”).

Pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień

W ramach środków GKRPA w Gminie Pieńsk prowadzone były zajęcia profilaktyczno-opiekuńcze w Bielawie Dolnej, Lasowie, Żarkach Średnich i Żarce n/Nysą. Liczba dzieci, które uczestniczyły w tego typu zajęciach utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie i wynosiła ok. 30 .

Dane z Komisariatu Policji w Pieńsku

Interwencje Policji	2016	2017	2018	2019	2020
Zgłoszenia na Policję dotyczące problemów alkoholowych i narkomanii oraz innych uzależnień	15	14	17	23	10

ZDROWY STYL ŻYCIA

Niedożywienie pociąga za sobą daleko idące konsekwencje, tak w sferze medycznej,

psychologicznej i społecznej- obniża odporność organizmu, zmniejsza jego wydolność (również umysłową), podnosi ryzyko pojawienia się przewlekłych chorób i dysfunkcji. W sferze społecznej, szczególnie jeżeli jest powiązane z ubóstwem, niesie ze sobą niebezpieczeństwo wykluczenia z grupy rówieśniczej, a także gorszych wyników w szkole, co z kolei przekłada się na mniejsze szanse na rynku pracy, a w dalszej perspektywie – także na niższą pozycję społeczną.

Nie zawsze jednak niedożywienie jest efektem "obiektywnego"ubóstwa: pojawia się również jako efekt złego żywienia dziecka oraz wadliwego kształtowania zachowań żywieniowych.

Jak wskazują badania, problemy pojawiające się w organizacji żywienia rodzinnego, spowodowane np. późniejszym powrotem rodziców do domu niż dzieci, niechęć wielu dzieci do korzystania ze stołówek szkolnych, przedkładanie pustych kalorii i przekąsek nad ciepły obiad – również mogą prowadzić do niedożywienia. W takich przypadkach nie wynika ono jednak z niedostatku jedzenia, ale z nieprawidłowego odżywiania się. Rozwiązanie problemu nie leży jedynie w dożywianiu, ale również w promowaniu wśród dzieci właściwych nawyków żywieniowych.

Działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku

W ramach Programu POPŻ przeprowadzono tzw. działania towarzyszące dla osób, które otrzymują pomoc żywnościową.

Rok	Działania
2017	Odbyły się warsztaty pn. „Planowanie budżetu domowego i prawa konsumenta oraz zdrowe żywienie”. Warsztaty odbyły się w formie wykładu, bez części praktycznej. Udział wzięło 37 osób.
2019	1. Odbyły się warsztaty kulinarne, w których uczestniczyły 34 osoby. Pokazały możliwości przygotowania posiłków z artykułów spożywczych, które klienci otrzymali z Programu. Kucharz przygotowywał dania, które następnie były przekazane do degustacji. W trakcie gotowania w/w opowiadał o sposobie przygotowywania, o wartościach odżywczych i o kosztach danego posiłku. 2. Przeprowadzone zostały warsztaty dietetyczne, w których udział wzięło 21 osób. Poświęcone były prawidłowemu odżywianiu się. Osoba prowadząca zajęcia zachęcała do przestrzegania zasad żywienia, łączenia poszczególnych artykułów spożywczych w celu uzyskania odpowiednich wartości odżywczych dla poszczególnych grup m.in.: dzieci, kobiet w ciąży, osób starszych, osób pracujących.
2020	1. Przeprowadzone zostały warsztaty dietetyczne, w których udział wzięło 21 osób. Poświęcone były prawidłowemu odżywianiu się. Osoba prowadząca zajęcia zachęcała do przestrzegania zasad żywienia, łączenia poszczególnych artykułów spożywczych w celu uzyskania odpowiednich wartości odżywczych dla poszczególnych grup m.in.: dzieci, kobiet w ciąży, osób starszych, osób pracujących. 2. Odbyły się warsztaty kulinarne i ekonomiczne, w których uczestniczyło 19 osób. Warsztaty kulinarne pokazały możliwości przygotowania posiłków z artykułów spożywczych, które klienci otrzymali z Programu. Kucharz przygotowywał dania, które następnie były przekazane do degustacji. W trakcie gotowania w/w opowiadał o sposobie przygotowywania, o wartościach odżywczych i o kosztach danego posiłku.

Działania placówek oświatowych

ROK	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pieńsku	Szkoła Podstawowa Nr 2	Szkoła Podstawowa w Dłużynie Dolnej	Przedszkole Publiczne Nr 1 w

		w Pieńsku		Pieńsku
2020	Działania - Tydzień profilaktyczny- negatywny wpływ używek na organizm człowieka	Akcje - Dni owocowe - Gimnastyka korekcyjna - Zajęcia sportowe - Wyjazdy na basen	Programy - Trzymaj formę - Zdrowo jem,więcej wiem - Zdrowe kanapeczki zeróweczki - Dzień marchewki - Śniadanie daje moc - Owoce,warzywa i przetwory mleczne - Szkolny Klub Sportowy - Niesamowity świat higieny ustnej	Działania - Zdrowe śniadanie - Jemy warzywa i owoce
2019	Programy - Nie pal przy mnie proszę - Trzymaj formę - Moje słodkie życie z cukrzycą - Profilaktyka dobra praktyka Działania - Moje dziecko w sieci	Akcje - Dni owocowe - Gimnastyka korekcyjna - Zajęcia sportowe - Wyjazdy na basen	Programy - Trzymaj formę - Zdrowo jem,więcej wiem - Zdrowe kanapeczki zeróweczki - Dzień marchewki - Śniadanie daje moc - Owoce,warzywa i przetwory mleczne - Szkolny Klub Sportowy - Niesamowity świat higieny ustnej	Akcje - Zdrowy Przedszkolak
2018	Akcje - Owoce,warzywa i przetwory mleczne	Akcje - Kolorowy Dzień Owocowy - Dni owocowe Programy - Szklanka mleka i porcja owoców Warsztaty - Stop substancjom psychoaktywnym - Fonoholizm - zagrożenia związane z telefonami komórk.	Programy - Trzymaj formę - Zdrowo jem,więcej wiem - Żyj smacznie i zdrowo - Śniadanie daje moc - Owoce,warzywa i przetwory mleczne - Szkolny Klub Sportowy - Niesamowity świat higieny ustnej Prelekcja - Światowy Dzień Cukrzycy	Działania - Zdrowe śniadanie - Jemy warzywa i owoce - Spartakiada przedszkolaka
2017	Działania promujące: - Nie pal przy mnie proszę - Przemiana z grubego na zdrowego - Nie daj się cukrzycy	Akcje - Dni owocowe , - Wyjazdy na warsztaty zdrowej żywności Program - Trzymaj formę - Zajęcia sportowe UKS	Programy - Trzymaj formę - Zdrowo jem,więcej wiem - Żyj smacznie i zdrowo - Śniadanie daje moc - Owoce,warzywa i przetwory mleczne - Szkolny Klub Sportowy	Akcje - Zdrowy przedszkolak

		- Obozy sportowe	- Niesamowity świat higieny ustnej	
2016	<p>Akcje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mój przyjaciel z porcji zdrowia - W zdrowym ciele zdrowy duch <p>Program</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdrowo jem, więcej wiem - Śniadanie daje moc 	<p>Program</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trzymaj formę <p>Akcje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień owocowy , - Warsztaty zdrowej żywności 	<p>Zrealizowano 6 programów dotyczących zdrowego żywienia</p>	<p>Akcje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdrowe śniadanie - Spartakiada przedszkolna - Jemy warzywa i owoce

5. FINANSOWANIE STRATEGII

Najważniejszym warunkiem realizacji zadań i działań opisanych w przedmiotowym opracowaniu jest zapewnienie wystarczających środków finansowych. Podstawowym źródłem finansowania działań i zadań opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 -2027 jest budżet samorządu lokalnego a także środki pochodzące z funduszy zewnętrznych: rządowych, unijnych, pozarządowych lub innych programów .

Wielkość, a przede wszystkim możliwość pozyskania środków zewnętrznych zależne będzie od m.in.:

- wielkości zasobów finansowych skierowanych na wsparcie kapitału społecznego przez Unię Europejską
- potencjału poszczególnych organizacji pozarządowych do absorpcji środków zewnętrznych, w tym środków unijnych
- zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów oraz programów.

6. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Realizacja Strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem, osób starszych, osób niepełnosprawnych, uzależnionych i bezrobotnych.

Osoby i rodziny wykluczone społecznie

Osoby znajdujące się z różnych powodów w trudnej sytuacji życiowej będą potrzebowały pomocy i wsparcia w bardzo szerokim zakresie. Prognozuje się, że liczba osób korzystających z systemu pomocy społecznej będzie utrzymywać się na podobnym poziomie. Natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych prawdopodobnie będzie się zmniejszać.

Uzależnienia

Spożycie alkoholu lub innych używek stopniowo staje się sposobem na złagodzenie psychicznych problemów odczuwanych przez daną osobę, a tym samym jednym z dominujących środków na pokonanie codziennych przeciwności i kłopotów. Można oczekiwać, że będzie wzrastać osób uzależnionych od alkoholu i innych używek bądź utrzyma się na tym samym poziomie.

Wydaje się, że nadal kwestia ta pozostanie poważnym wyzwaniem dla kształtowania lokalnej polityki społecznej i stąd konieczne będą działania profilaktyczne dla całej populacji szczególnie dzieci i młodzieży, jak interwencyjne wobec osób nadużywających alkoholu.

W odniesieniu do dzieci i młodzieży szczególnie cenne będą inicjatywy dotyczące zagospodarowania ich wolnego czasu oraz rozwój profesjonalnej pomocy pedagogicznej i psychologicznej, która może być realizowana także w środowisku lokalnym w oparciu o świetlice wiejskie.

Przemoc w rodzinie

Do jednych z najczęstszych przyczyn przemocy w rodzinie zaraz po braku umiejętności panowania nad gniewem i złością, zalicza się uzależnienie od alkoholu i innych używek. W związku z tym, że w kolejnych latach problem uzależnień prawdopodobnie będzie się pogłębiał lub utrzyma się na dotychczasowym poziomie to należy zakładać, że podobnie będzie ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Wydaje się, że o ile jej poziom może nie będzie wzrastał, to wraz ze wzrostem świadomości społecznej, coraz więcej przypadków będzie ujawniane, stąd instytucje samorządu lokalnego muszą wykazać aktywność w przychodzeniu z pomocą zarówno ofiarom przemocy jak i sprawcom. Cenny będzie także rozwój kampanii informacyjnych adresowanych zarówno do ogółu społeczeństwa jak i wybranych grup zawodowych – celem zwiększania ich profesjonalizmu.

Niepełnosprawność i problemy osób starszych

Na podstawie danych statystycznych można stwierdzić, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie się zwiększała. Natomiast liczba osób niepełnosprawnych może się utrzymywać na tym samym poziomie lub nieznacznie wzrosnąć. Należy inicjować wszelkie działania mające na celu integrację oraz aktywizację tych osób, rozszerzenie dostępności usług rehabilitacyjno-terapeutycznych oraz dostępu do leczenia specjalistycznego.

7. MONITORING, EWALUACJA I WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ

Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych – informacji ilościowych oraz jakościowych, dotyczących prowadzonych działań w aspekcie finansowym i rzeczowym. W przypadku monitorowania strategii rozwiązywania problemów społecznych będą to dane opisujące sferę społeczną.

Z procedurą wdrażania i zarządzania strategią nierozzerwalnie wiąże się proces jej ewaluacji. Podstawowym celem ewaluacji jest dostarczenie instytucjom realizującym działania z zakresu polityki społecznej, praktycznej wiedzy potrzebnej do podejmowania decyzji.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Punktem odniesienia będą przede wszystkim wskaźniki określone w strategii odnoszące się do poszczególnych celów szczegółowych. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników bazowych obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów czasu).

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z danych statystycznych i sprawozdań m.in. Głównego Urzędu Statystycznego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pieńsku, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy, placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, organizacji pozarządowych oraz innych.

Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych, bądź też narastanie niektórych problemów społecznych.

Informacja nt. realizacji strategii oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez pracowników ośrodka pomocy społecznej w formie raportów rocznych. Raport roczny może zawierać również propozycje nowych rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań

stosownie do zmieniających się potrzeb. Wnioski z monitoringu i rekomendacje na przyszłość będą stanowić jeden z elementów aktualizacji strategii.

Wskaźniki mają za zadanie wskazywać, czy są osiągnane cele szczegółowe i cele ogólne strategii i czy przedsięwzięcia w nich zawarte są efektywne. Tym samym wskaźniki „stanowią drogowskaz” prawidłowej realizacji strategii.

Wskaźniki obrazują jakie zmiany zaszły w związku z realizowaną strategią. Są w większości dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Część danych może być zbierana okresowo poprzez badania ankietowe wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania problemów społecznych instytucjach.

CEL STRATEGICZNY 1
Wieloaspektowe wsparcie osób i rodzin wykluczonych społecznie

Cel operacyjny	Działania	Czas realizacji	Realizatorzy w gminie Pieńsk	Wskaźniki
<p>1. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej</p> <p>2. Poprawa funkcjonowania rodzin poprzez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych</p> <p>3. Integrowanie działań w gminie na rzecz osób wykluczonych, rodzin i dzieci poprzez współpracę różnych podmiotów, organizacji pozarządowych i innych</p> <p>4. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy oraz prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przemocy</p> <p>5. Zapobieganie i minimalizowanie zjawiska wyludzeń poprzez ostrzeżenie przed oszustami</p>	<p>1. Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do różnych form wspierających rodzinę</p> <p>2. Udzielanie pomocy finansowej wynikającej z systemu pomocy społecznej</p> <p>3. Udzielanie pomocy w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkole oraz osób dorosłych</p> <p>4. Wyplacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, zasiłków szkolnych, stypendium, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych i innych</p> <p>5. Systematyczna praca socjalna z rodziną</p> <p>6. Budowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodziny m.in. poprzez rozwój asystentury rodzinnej, kampanie społeczne, imprezy, pikniki, programy sportowo-rekreacyjne itp.</p> <p>7. Wspieranie działań integracyjnych na rzecz osób wykluczonych społecznie, rodzin oraz dzieci</p> <p>8. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu</p>	<p>Praca ciągła 2022-2028</p>	<p>- ośrodek pomocy społecznej, - urząd miasta i gminy, - placówki oświatowe, - placówki kultury, - organizacje pozarządowe, - zespół interdyscyplinarny, - komisariat policji, - społeczność lokalna - gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych</p>	<p>- liczba rodzin/ rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej - liczba osób objętych wsparciem z systemu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych - liczba osób objętych wsparciem w formie dodatków mieszkaniowych, stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego - liczba objętych pracą socjalną - liczba asystentów rodziny - liczba rodzin i dzieci objętych asystenturą rodzinną, - liczba programów/projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - liczba działań placówek kultury adresowanych do dzieci - liczba dzieci uczestnicząca w zajęciach aktywizacyjnych - liczba pozaszkolnych zajęć organizowanych dla dzieci - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozaszkolnych - liczba osób objętych wsparciem z powodu przemocy w rodzinie - liczba wszczętych procedur NIK - liczba zakończonych procedur NIK</p>

	<p>zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy</p> <p>9. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce</p> <p>10. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”, działania profilaktyczne, upowszechnianie wiedzy związanej z przemocą, funkcjonowanie punktu wsparcia i konsultacji dla rodzin i osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc</p> <p>11. Udostępnianie aktualnych ofert pracy, informacji o szkoleniach, akcjach, targach pracy proponowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu (w wersji papierowej oraz elektronicznej na stronach MGOPS i UMiG)</p> <p>12. Współpraca i udostępnianie informacji o instytucjach pomagającym osobom poszkodowanym, informowanie o pojawianiu się nowych oszustw, wyłudzeń i bezprawnych działań naciągaczy</p>
--	--

CEL STRATEGICZNY 2

Tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Cel operacyjny	Działania	Czas realizacji	Realizatorzy w gminie Pięńsk	Wskaźniki
<ol style="list-style-type: none">1. Integracja osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej2. Wieloaspektowa pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych3. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno- społecznym	<ol style="list-style-type: none">1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym2. Praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych.3. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych4. Inicjowanie działań na rzecz rozwoju usług adresowanych do osób niepełnosprawnych5. Rewitalizacja przestrzeni użyteczności publicznej celem lepszego dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych6. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób niepełnosprawnych	Praca ciągła 2022-2028	<ul style="list-style-type: none">- ośrodek pomocy społecznej,- urząd miasta i gminy,- placówki oświatowe,- placówki służby zdrowia,- placówki kultury,- organizacje pozarządowe,- społeczność lokalna	<ul style="list-style-type: none">- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem systemu pomocy społecznej- liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej- liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne- liczba osób objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych- liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej-liczba programów/projektów kierowanych do osób niepełnosprawnych- liczba klas integracyjnych

CEL STRATEGICZNY 3
Poprawa warunków życia i utrzymania jak najdłużej w dobrej kondycji psychofizycznej osób starszych

Cel operacyjny	Działania	Czas realizacji	Realizatorzy w gminie Pieńsk	Wskaźniki
<p>1. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu osób starszych</p> <p>2. Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych</p>	<p>1. Udzielenie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej</p> <p>2. Udzielenie seniorom wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej</p> <p>3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem</p> <p>4. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych np. pomocy sąsiedzkiej</p> <p>5. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych</p> <p>6. Realizacja programów/projektów aktywizujących seniorów</p> <p>7. Organizowanie szkoleń dla mieszkańców gminy dot. sprawowania opieki nad osobami starszymi</p>	<p>Praca ciągła 2022-2028</p>	<p>- ośrodek pomocy społecznej, - urząd miasta i gminy, - placówki oświatowe, - placówki kultury, - placówki służby zdrowia, - organizacje pozarządowe, - społeczność lokalna</p>	<p>- liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców</p> <p>- liczba osób starszych objętych wsparciem systemu pomocy społecznej</p> <p>- liczba osób starszych, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej</p> <p>- liczba osób starszych objęta pomocą w formie usług opiekuńczych.</p> <p>- liczba zrealizowanych programów oraz projektów kierowanych do seniorów.</p> <p>- liczba przedsięwzięć organizowanych z myślą o aktywnym spędzaniu czasu przez osoby starsze.</p> <p>- liczba stowarzyszeń i ich członków działających na rzecz osób starszych</p> <p>- liczba uczestników szkoleń</p>

CEL STRATEGICZNY 4
Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia.

Cel operacyjny	Działania	Czas realizacji	Realizatorzy w gminie Pieńsk	Wskaźniki
<p>1. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień</p> <p>2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień i zdrowego stylu życia</p>	<p>1. Podejmowanie działań profilaktycznych oraz upowszechnianie wiedzy związanej z uzależnieniami oraz zdrowym stylem życia</p> <p>2. Realizacja programów/projektów na rzecz wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i promowania zdrowego stylu życia</p> <p>3. Podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień</p>	<p>Praca ciągła 2022-2028</p>	<p>- ośrodek pomocy społecznej, - urząd miasta i gminy, - placówki oświatowe, - placówki kultury, - organizacje pozarządowe, - społeczność lokalna - komisariat policji, - gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, - placówki służby zdrowia</p>	<p>- liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu uzależnień - liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego - liczba działań na rzecz osób uzależnionych - liczba zrealizowanych programów oraz projektów/kampanii informacyjno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i zdrowego stylu życia.</p>

8. PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględnia potrzeby każdego mieszkańca niezależnie od jego statusu materialnego. Jest dostosowana do zidentyfikowanych potrzeb społecznych. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje metody działań tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę m.in. systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień itp. oraz zebranych ankiet.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane zgodnie z wytyczonymi działaniami, w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych oraz aktualnej sytuacji w gminie i kraju.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Lukasz Brodziak